

Comitè organitzador:

Gemma T. Colesanti (CNR-ISPC)

Salvatore Marino (UB)

Daniel Piñol (UB)

Amb el suport de

Sota els auspicis de

La recerca sobre el notariat fa anys que aporta resultats fonamentals per entendre el paper central dels notaris a l'Edat Mitjana. No obstant, s'imposa la necessitat d'establir estudis comparatius entre diferents realitats. La configuració política de la Corona d'Aragó afecta també a la institució notarial, de manera que podem parlar del notariat aragonès, català, balear, napolità, sicilià i valencià.

Per aquest motiu es celebra aquest seminari internacional en el marc del projecte NOTMED per analitzar, estudiar i valorar aquestes realitats en alguns dels aspectes més destacats: legislació, organització, tipologies de notaris, oficines notariales, activitat notarial etc. Sobretot es fixa l'atenció en el notariat urbà present en algunes ciutats dels territoris de la Corona d'Aragó, establint punts de comparació amb el notariat radicat en l'espai rural.

Seminari Internacional

*El notariat públic a la
Mediterrània Occidental (s. XIII-XV)*

Barcelona, 22 i 23 de febrer de 2024

Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona,

Col·legi de Notaris de Catalunya, Barcelona.

Les sessions es retransmetran en línia a l'enllaç que es publicarà a la

web del projecte: <https://www.ub.edu/notmed>

Dijous 22 de febrer

Facultat de Geografia i Història, Carrer Montalegre 6, aula 205

15:30 h. Sessió 1: *Historiografia i metodologia*

Modera: Salvatore Marino

Daniel Piñol (Universitat de Barcelona), *La història del notariat: un estat de la qüestió*

Marta Mangini (Università degli Studi di Milano), *Oltre le parole. Spazi e linguaggi di mediazione del notariato medievale nella recente storiografia italiana*

Jaume Marcé i Jordi Saura (Universitat de Barcelona), *Les llicències de substitució notarial a la Corona d'Aragó durant els segles XIII i XIV*

17:00 h. Descans

17:30 h. Sessió 2: *Notariat, ciutat i societat*

Modera: Daniel Piñol

Gemma T. Colesanti (CNR-IPSC Napoli) i Eleni Sakellariou (University of Crete), *I ruoli dei notai nella società beneventana del XV secolo*

Daniela Santoro (Università di Palermo), *Los notarios y el hospital de Palermo: nuevas perspectivas de investigación*

Maria Elisabetta Vendemia (Università degli Studi della Campania "Luigi Vanvitelli"), *Il notariato capuano in età sveva*

Divendres 23 de febrer

Col·legi de Notaris de Catalunya, Carrer Notariat n. 2-4

9:30 h. Sessió 3: *El paper del notari en la vida de les persones*

Modera: Daniela Santoro

Salvatore Marino (Universitat de Barcelona), *Infància, adolescència i aprenentatge a través de la documentació notarial (s. XV)*

Mireia Comas Via (Universitat de Barcelona), *La documentació notarial per a l'estudi de la vellesa a l'Edat Mitjana*

Giuliana Capriolo (Università degli Studi di Salerno), *Il ruolo del notaio negli atti di ultima volontà. Prime indagini sulla documentazione campana del XV secolo*

11:00 h. Descans

11:30 h. Sessió 4: *Catalogació i digitalització*

Modera: Daniel Piñol

Vera Isabell Schwarz-Ricci (CNR-ISPC Napoli), *La schedatura dei protocolli notarili del Mezzogiorno e delle Isole (secc. XIII-XV)*

Antoni Albacete (Arxiu Històric de Protocols de Barcelona), *Manuals i llibres notarials: de la redacció a l'accés públic, el paper dels arxius*

12:30 h. Cloenda del seminari, a càrrec de Daniel Piñol

13:00 h. Visita guiada a l'arxiu, a càrrec del Dr. Antoni Albacete